

vil blive, jeg vil ikke sige uopnaeligt, at faae dette Thing med til, men det vil i alle Tilfælde være forbundet med meget væsentlige Vanskeligheder. Derimod mener jeg, at, naar denne Sag var holdt frem paa rette Maade og forsvaret med alle de Grunde, der kunde tale for den, vilde det være mindre vanskeligt at overbevise ærede Medlemmer om, at det vilde være rigtigt at opføre et Søfort paa Stubben. Sagen er nemlig den, at Forskjellen paa saadanne to Værkers Virksomhed med Hensyn til Forsvaret af Kjøbenhavn mod Søfiden ikke er saa meget betydelig, de ville begge, hvilket af dem der end anlægges, kunne beskytte det Farvand, hvori den Fjende maa seile op, der kommer for at beskytte Kjøbenhavn, og beskytte det i alle Retninger paa en meget virksom Maade. Vel vil Fortet paa Middelfrunden kunne virke meget kraftig længere mod Syd, paa en anden Del af Farvandet, hvorfra Byen ogsaa kan trues; men Fortet paa Stubben vil i en meget væsentlig Grad kunne beherske det Farvand, i hvilket Fjenden kan tage den farligste Stilling ligeoverfor Byen, naar han vil angribe os. Nu tror jeg, at denne Sag er foregreben ved det, der nu er sket, baade derved, at man bygger Batteriet, og derved at man har foretaget den efter min Opfattelse uheldige Transaktion med Kjøbenhavns Havnevesen, har man foregrebet at blive istand til at kunne overbevise sig om, at det vilde være forholdsvis mindre befoisteligt og forholdsvis lettere i alle Henseender at anlægge Fortet paa Stubben. Denne Sag er foregreben; man vil ikke mere komme tilbage dertil, og her ligger den store Feil i den Opfattelse, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) gjorde gjældende igaar. Vi maa paa ingen Maade tro, og her samstemmer jeg med, hvad den høitærede Krigsminister udtalte, at vi kunne fra Forsvarsbestyrelsens Side slippe med de Krav med Hensyn til Kjøbenhavns Forsvar mod Søfiden, som Talen har været om; vi maa komme til noget mere Betyggende end det, der kommer tilstede, efter at disse 14 Tommers Kanoner ere anbragte. Det, jeg her udtaler, stemmer i ethvert Fald ogsaa i mange Henseender med, hvad der er blevet oplyst tidligere. — Naar dernæst det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds igaar talte om de Refognosceringer, der havde fundet Sted, inden man gik til at bestemme sig for den Plads, hvor man vilde anlægge dette Batteri, og udtalte, at han langt mere stolede paa, hvad de Sagtyndige, som havde foretaget disse Refognosceringer, havde udtalt, end han stolede paa saadanne Sagtyndige, som det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen) og mig, saa vil jeg dertil sige, at det har han vor fulde Tillidelse til; ingen af os har kastet os op til at være Gneyndige paa dette Omraade, men jeg vil dog gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til den Stilling, som

disse Sagtyndige have indtaget, og med Hensyn til de Refognosceringer, de have foretaget. Det har nemlig forekommet mig — jeg tillod mig allerede at udtale dette ved Sagens 2den Behandling — at denne Sag langfra er behandlet saa alfidig eller saa udførlig, som den burde være bleven behandlet, og det Samme gjælder de Refognosceringer, her ere foretagne. Det har undret mig noget, at man har indskrænket sig til at lade Refognosceringerne foretage af Ingenieurkorpsen og Artilleriet; det havde forekommet mig naturligt, naar Talen er om at vælge Pladsen for, hvor et saadant Batteri skal anbringes, selv om man ogsaa vil undlade at gaa til Marineministeriet, som den ærede Krigsbestyrelse har gjort, da at lade Generalstaben og Generalkommandoen være delagtige i disse Refognosceringer; men der foreligger Intet om, at dette har været Tilfældet, og det er dog disse Mynigheder, der skulle være Herrer over netop de Sider af Sagen, som komme i Betragtning, naar Talen er om Valget af Pladsen, hvor et saadant Forsvarsmiddel, som her i dette Tilfælde et Søfort, skal anbringes. Refognosceringen er imidlertid som sagt foretagen af Gheserne for de tekniske Vaaben, Ingenieurkorpsen og Artilleriet. Jeg finder derimod, det vilde have været naturligere, naar Valget af Pladsen var truffen, at det saa blev Ingenieurerne, der bestemte Maaden, hvorpaa Værket skulde anlægges, og Artilleriet, der bestemte Maaden, hvorpaa det skulde beskyttes. Jeg siger ikke det for paa nogen Maade at underkjennde de nævnte Autoriteter, men jeg gjør kun denne Bemærkning, som jeg tror er berettiget, ligeoverfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds. Med Hensyn til Valget af Pladsen da vil jeg endvidere sige, at Spørgsmaalet om, hvorvidt et Stubbefort ikke havde været at foretrække fremfor dette Kalkbrænderibatteri, sket ikke har foreligget dem, der have refognosceret her i det givne Tilfælde, og naar man meddeler i de Oplysninger, som foreligger for os, at man har undersøgt tvende andre Punkter ud ad Kysten, og ansøger, hvorfor man forkaster disse, og hvorfor man mener, at den Plads, man tilsidst har valgt, nemlig ved Kalkbrænderiet, er at foretrække, er dertil for det ene Punkts Vedkommende, nemlig det Nord for Tuborg, det at sige, at jeg tror, det er forkastet af et Hensyn, som maaske dog det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds skulde tillægge mindre Betydning. Det er ikke forkastet af Hensyn til, at der ikke derfra skulde kunne ydes ligesaa virksom Andel i Forsvaret, som fra Kalkbrænderiet, naar Angrebet var fra Søfiden; men det er forkastet af Hensyn til, at det kunde trues med Angreb af landfattede Tropper. Saavidt jeg har opfattet den hele Sag, er det væsentligt vraget, fordi det vilde komme til at ligge foran den eventuelle Feltbefæstning omkring Kjøbenhavn, som